

Publikace vydané územním odborným pracovištěm v Josefově v roce 2022 a 2023

Nejstarší měšťanské domy východních Čech

SEIFERTO VÁ RACKOVÁ, Eliška – SLAVÍK, Jiří

ISBN: 978-80-88226-35-2

Na sklonku roku 2022 vyšla publikace zabývající se doposud poněkud opomíjeným tématem – nejstarší vývojovou etapou obytné městské zděné zástavby na území východních Čech, autory vymezeném středověkými kraji hradeckým, chrudimským, čáslavským a kladským. Na úvod předkládá souhrn dosavadního poznání, v následujících kapitolách se pak prostřednictvím vybraných objektů podrobně zabývá principy výstavby a uspořádáním domů. Samostatné kapitoly jsou věnovány historické městské zástavbě Hradce Králové, Čáslavi, Chrudimi, Vysokého Mýta, Poličky, Nového Bydžova, Havlíčkova Brodu a na pomezí krajů ležící Moravské Třebové, v knize ale nejsou opomenuty ani příklady z Pardubic, Litomyšle, Hostinného, Poličky a Nového Města nad Metují. Závěrečná kapitola blíže seznamuje s vnitřním uspořádáním a členěním měšťanských domů a autoři v ní mimo jiné pojmenovávají a popisují také víceúčelovou prostoru – kontor – nacházející se v přízemí hloubkových trojdílných domů a užívanou jako obchodní, jednací, výrobní a někdy i skladový prostor, k jejíž identifikaci došli studiem pramenů spolu s prováděným terénním výzkumem. Práce vznikla v rámci plnění výzkumného cíle NPÚ Nemovité kulturní památky v ČR, financovaného z institucionální podpory MK ČR na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace.

Obr. 1. Obálka publikace *Nejstarší měšťanské domy východních Čech*

Propagační tiskoviny

V roce 2023 vydalo územní odborné pracoviště v Josefově čtyři drobné propagační tiskoviny. V ediční řadě „kulturní památka“ dostal prostor nedávno zrekonstruovaný bývalý Wenkeův obchodní dům v Jaroměři a kostel sv. Václava v Broumově. Z chráněných území jsme k propagaci tentokrát vybrali jednu ze dvou vesnických památkových rezervací v Královéhradeckém kraji – Vesec u Sobotky. Čtvrtá tiskovina je věnována baroknímu architektovi Janu Blažejí Santinimu Aichelovi a jeho dílu ve východních Čechách.

Obr. 2. Obálky propagačních tiskovin

Publikace vydané územním odborným pracovištěm v Pardubicích v roce 2022 a 2023

Z historie cihlářství na Pardubicku: od klášterní dlažby k AKU bloku

KAŇKA, Miroslav

ISBN: 978-80-87626-11-5

Publikaci vydalo pardubické pracoviště a jejím autorem je Miroslav Kaňka. Publikace pojednává o historii cihlářství na Pardubicku v časovém úseku vymezeném nejstaršími středověkými památkami, mezi něž patří mozaiková keramická dlažba ze zaniklého kláštera v Opatovicích nad Labem, a dneškem, reprezentovaným sortimentem moderního závodu v Holicích, který se specializuje na produkci akustických cihelných bloků. První část knihy seznamuje se současným stavem poznání a s použitými prameny, stručně přibližuje místní geologickou situaci z pohledu potřeb cihlářských provozů a obsahuje krátký přehled nejstarší známé cihlářské produkce v českých zemích. Navazuje obsáhlejší exkurz do historie cihlářství na Pardubicku, jejíž počátky sahají do 13. století, přibližuje dále éru rozkvětu cihlářské produkce za Pernštejnů, barokní stavitelství i přerod cihlen předindustriální éry v průmyslové podniky, ke kterému došlo v druhé polovině 19. a na počátku 20. století. Druhou část knihy tvoří katalog cihlen v Pardubickém